

Asia: VN/2922/2026

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry:n lausunto aiheesta luonnos kaupunkivesiasetuksen muuttamisesta

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry (SBB) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta kaupunkivesiasetuksen muuttamisesta. SBB pitää myönteisenä, että ravinteiden kierrätys on tunnistettu vaikuttavaksi keinoksi vähentää ravinnekuormitusta, ehkäistä rehevöitymistä ja parantaa vesien tilaa. **SBB pitää tärkeänä, että ravinteiden kierrätyksen hankkeille turvataan rahoituksen jatkuvuus Raki-asetuksen (657/2020) päättyessä vuoden 2026 jälkeen.**

SBB pitää kuitenkin huolestuttavana, että ravinnekierrätyksen määrärahat pienenevät merkittävästi aiempiin vuosiin verrattuna. Vuosina 2020–2025 ravinteiden kierrätyksen hankkeille myönnettiin avustuksia yhteensä noin 56,9 miljoonaa euroa, mikä vastaa keskimäärin noin 9,5 miljoonaa euroa vuodessa. Jatkossa määrärahan on esitetty olevan noin 2 miljoonaa euroa vuodessa. Näin merkittävä rahoituksen väheneminen heikentää mahdollisuuksia edistää ravinnekierrätystä sekä vahvistaa Suomen lannoiteomavaraisuutta ja maatalouden huoltovarmuutta.

Asetusmuutoksen myötä ravinteiden kierrätyksen rahoitus siirtyy osaksi kaupunkivesiasetuksen mukaista rahoitusinstrumenttia, jonka kautta rahoitetaan myös muita vesiensuojeluun liittyviä hankkeita. **Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että asetuksen nojalla myönnettävä rahoitus kohdistuu jatkossakin ravinnekierrätystä edistäviin hankkeisiin. Lisäksi rahoituksen supistuessa avustukset tulee suunnata erityisesti pitkäjänteisiin ja vaikuttaviin hankkeisiin, jotka edistävät ravinnekierrätystä ja vesiensuojelua sekä tuottavat pysyviä vaikutuksia.**

Ravinteiden kierrätyksen hankkeiden avustamista koskevat lisäykset kaupunkivesiasetukseen

SBB pitää asetusehdotuksen 4 §:n 1 momenttia ravinteiden kierrätyksen kannalta keskeisenä, mutta katsoo, että sen sanamuotoa on selkeytettävä kattamaan laajemmin eri biomassat.

Luonnoksessa listattu kierrätysravinteiden raaka-aineiden rajaaminen yhdyskuntien jäte- ja hulevesien sivuvirtoihin sekä vesien biomassoihin on kapea, sillä ravinteiden kierrätyksen ja

vesiensuojelun kannalta suurin potentiaali on agribiomassoissa, kuten lannassa. **SBB katsoo, että kierrätysravinteiden raaka-ainelistaukseen tulisi lisätä jäte- ja sivuvirrat, jotta listaus kattaisi yksiselitteisesti myös agribiomassat ja muut ravinnepitoiset orgaaniset sivuvirrat.** Luonnoksessa listatun kierrätysravinteiden raaka-ainepohjan laajentaminen olisi myös linjassa ehdotetun 4 §:n uuden 2 momentin sisällön kanssa.

Kun ravinnekierron avustus siirtyy kaupunkivesiasetuksen piiriin, on tärkeää varmistaa, että avustettaviksi soveltuvat jatkossakin hankkeet, jotka edistävät vesiensuojelua ravinteita kierrättämällä myös muilla tavoin. Tällaisia ovat esimerkiksi hankkeet, jotka vahvistavat kierrätysravinnemarkkinoita, lisäävät kierrätysravinteiden hyväksyttävyyttä sekä rakentavat ravinnekiertoa edistäviä yhteistyömalleja.

SBB pitää tärkeänä, että Raki-asetuksen mukaiset lisäykset sisällytetään kaupunkivesiasetukseen myös EU:n valtioneuvoston päätösten osalta. **On olennaista, että ravinteiden kierrätyksen avustukset säilyvät käytännössä toimivina ja ennakoitavina.**

Hallinnollinen keskittäminen

Valtionapuviranomaistehtävien keskittäminen Itä-Suomen elinvoimakeskukseen on lähtökohtaisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu. **Samalla on kuitenkin varmistettava, että vesiensuojelutoimenpiteet muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden eri hallinnonalojen välillä.** Ravinnekierrätyksen ja vesiensuojelun toimenpiteitä toteutetaan useilla instrumenteilla ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla, kuten ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelmalla, ravinnekiertotuella ja Ahti-ohjelmalla. Toimien hajautuminen eri hallinnonaloille heikentää kokonaisuuden selkeyttä ja vaikuttavuutta, ellei koordinointia vahvisteta.

Yhteenveto

SBB katsoo, että ravinnekierrätyksen sisällyttäminen kaupunkivesiasetukseen on perusteltu ratkaisu. Ravinteiden kierrätyksen edistämisen rahoituksen jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää. **Toimeenpanossa tulee kuitenkin varmistaa, että soveltamisala mahdollistaa biokiertoalan ratkaisut ja rahoitus kohdentuu pitkäkestoisin, vaikuttaviin ratkaisuihin, jotka tukevat sekä vesiensuojelua että ravinnekierron edistämistä.**

Lisätietoa:

Olivia Korkeela, ravinnekierrätyksen asiantuntija